

صمیمیت زناشویی

تالیف:

فریبا کوه نشین طارمی

انتشارات قانون یار

۱۳۹۵

سرشناسه	: کوه‌نشین طارمی، فریبا، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: صمیمیت زناشویی/تالیف فریبا کوه‌نشین طارمی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۱۷-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: زناشویی -- ارتباط -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: Communication in marriage -- Psychological aspects
موضوع	: صمیمیت
موضوع	: (Intimacy (Psychology
موضوع	: زناشویی -- مسائل جنسی -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: Sex in marriage -- Psychological aspects
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ص۸/ک۹/HQ۷۴۳
رده بندی دیویی	: ۳۰۶/۸۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۶۳۷۲۰

انتشارات قانون یار

صمیمیت زناشویی

تألیف: فریبا کوه‌نشین طارمی

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: 978-600-8077-17-6

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۳۹۶۰ کتابفروشی رسولی (جراغ دانش سابق)

اهداف موسسه قانون یار

(داوطلبان آزمون های حقوقی حتما بخوانند)

با عنایت به اینکه موسسه قانون یار به اولین هدف خویش در خصوص تالیف کتب آموزشی و کمک آموزشی به صورت کتاب نموداری به همراه دی وی دی صوتی تدریس رسید و مورد توجه تمامی داوطلبان آزمون های حقوقی (مخصوصا آزمون وکالت) قرار گرفت و از طرفی مورد انتقاد دیگر موسسات قرار گرفتیم، نشان از پیشرفت و موفقیت در این رشته آموزشی می باشد. اما اهداف اصلی موسسه قانون یار به اینجا ختم نمی گردد. در خصوص اهداف بعدی این موسسه باید گفت، از آنجایی که هیات علمی موسسه ما بدین سبک توانست نیاز تمامی دانشجویان و داوطلبان آزمون های حقوقی را از مراجعه به کلاسهای حضوری دیگر موسسات و پرداخت هزینه های گزاف و غیر وجدانی معاف نماید در همین راستا هدف دیگر موسسه قانون یار اخذ مجوز لازم از وزارت علوم و فناوری و تحقیقات جهت برگزاری کلاسهای حضوری با هزینه شهریه عادلانه و منصفانه می باشد که ان شا الله در آینده بتوانیم به همین روال با دریافت هزینه ناچیزی از داوطلب (بر خلاف شهریه سنگین و غیر اخلاقی دیگر موسسات) در راستای برگزاری کلاسهای حضوری گام برداریم.

از دیگر اهداف موسسه قانون یار و اعضای هیات علمی آن می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. برنامه ریزی هدفمند و مفید به صورت رایگان برای خریداران کتب و سی دی های صوتی تدریس موسسه قانون یار
۲. تدریس صوتی و نموداری تمامی دروس و کتب رشته حقوق در قالب کتب نموداری و صوتی در آینده نزدیک
۳. تالیف کتب صوتی و تمام نموداری رفع تمامی مشکلات حقوقی وکلا، قضات و اساتید دانشگاه ها
۴. برگزاری کلاسهای تدریس تصویری در تمامی مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری
۵. برگزاری آزمون های آزمایشی حضوری و اینترنتی در آینده ای نه چندان دور
۶. تالیف کتب صوتی تست های معتبر ادوار گذشته در آزمون های حقوقی
۷. تالیف کتاب صوتی ترمینولوژی حقوق (کاملا ضروری و مهم)
۸. قانون خوانی تمامی قوانین موجود و حاکم در ایران
۹. تدریس صوتی رایگان تمام دروس مهم آزمون
۱۰. ارائه مشاوره تحصیلی رایگان در آینده

کتاب موسسه قانون یار را اول مقایسه، سپس خرید نمایید

این فقط بخشی از فعالیت های موسسه قانون یار می باشد

آینده از آن ماست

((با ارسال عدد ۲۰ به سامانه پیامکی موسسه به شماره ۵۰۰۰۱۰۹۰۰۸۰۰ عضو خبرنامه پیامکی موسسه قانون یار شوید))

فهرست مطالب

۱۱	.....	مقدمه
۱۵	.....	فصل اول
۱۵	.....	کلیات
۲۰	.....	اهمیت و ضرورت
۲۲	.....	بررسی اهداف اثر
۲۲	.....	اهداف فرعی :
۲۲	.....	فرضیه‌ها:
۲۲	.....	تعاریف مفهومی
۲۳	.....	صمیمیت زناشویی
۲۵	.....	فصل دوم
۲۵	.....	پیشینه موضوع این اثر علمی
۲۹	.....	علائم و نشانگان :
۳۱	.....	دل بستگی
۳۳	.....	مبانی روان پزشکی نظریه دل بستگی :
۳۴	.....	نظریه دل بستگی
۳۵	.....	مبانی کردار شناختی نظریه دل بستگی
۳۶	.....	نظریه ی یادگیری در مورد دل بستگی
۳۷	.....	مراحل دل بستگی
۳۹	.....	نظریه ی بالبی در مورد دل بستگی
۴۰	.....	نظریه مری اینزورث در مورد دل بستگی
۴۱	.....	سبک های دل بستگی
۴۳	.....	نقش پدر در دل بستگی
۴۴	.....	دل بستگی در بزرگسالان
۴۶	.....	صمیمیت زناشویی
۴۷	.....	صمیمیت در ازدواج
۴۹	.....	صمیمیت واقعی
۵۰	.....	عملکرد جنسی
۵۰	.....	صمیمیت و خود افشاسازی

۵۱	مشکلات صمیمیت در مردان.....
۵۲	مشکلات صمیمیت در زنان.....
۵۳	مشکلات جنسی.....
۵۴	عوامل موثر بر صمیمیت جنسی.....
۵۵	پیشینه پژوهش.....
۶۳	فصل سوم.....
۶۳	روش پژوهش.....
۶۵	روش پژوهش.....
۶۵	معرفی متغیرهای مستقل وابسته.....
۶۵	نمونه و روش نمونه گیری.....
۶۵	ابزارهای پژوهش در این کتاب.....
۶۶	اعتبار پرسشنامه وابستگی خاص نسبت به همسر.....
۶۸	روش روایی همگرا.....
۶۹	پرسشنامه سبک های دلبستگی.....
۶۹	پایایی و اعتبار پرسشنامه سبک های دلبستگی.....
۷۰	پرسشنامه صمیمیت زناشویی.....
۷۱	روایی و پایایی.....
۷۱	روش تجزیه و تحلیل داده ها.....
۷۳	فصل چهارم.....
۷۳	یافته های پژوهش.....
۷۵	مقدمه.....
۷۵	یافته های توصیفی.....
۷۶	آمار استنباطی.....
۷۷	فرضیه دوم: بین سبک دلبستگی و صمیمیت زناشویی رابطه وجود دارد.....
۷۹	فصل پنجم.....
۷۹	نتیجه گیری و جمع بندی نهایی.....
۸۱	پیش درآمد.....
۸۱	فرضیه یکم: بین وابستگی خاص نسبت به همسر و صمیمیت زناشویی رابطه وجود دارد.....
۸۲	فرضیه دوم: بین سبک دلبستگی و صمیمیت زناشویی رابطه وجود دارد.....

فرضیه سوم: وابستگی خاص نسبت به همسر و سبک های دلبستگی توان پیش بینی

۸۳ ..... صمیمیت زناشویی را دارند.

۸۴ ..... محدودیتها.

۸۵ ..... پیشنهادات مولف.

۸۵ ..... پیشنهادات کاربردی.

۸۷ ..... **پیوست**

۸۹ ..... **پرسشنامه سبک های دلبستگی بزرگسالان سیمپسون**

۹۲ ..... پرسشنامه وابستگی خاص به همسر (مردان)

۹۲ ..... پرسشنامه وابستگی خاص به همسر (زنان)

۹۳ ..... پرسشنامه صمیمیت زناشویی

۹۵ ..... **منابع**

۹۷ ..... فارسی

۱۰۰ ..... منابع انگلیسی

مقدمه

خانواده را مؤسسه یا نهاد اجتماعی معرفی کرده اند که ناشی از پیوند زناشویی زن و مرد است. از جمله مظاهر زندگی اجتماعی انسان، وجود تعامل سالم و سازنده میان انسان ها و برقرار بودن عشق به هم‌نوع و ابراز صمیمیت و همدلی به یکدیگر است. خانواده محل ارضای نیازهای مختلف جسمانی و عقلانی و عاطفی است و داشتن آگاهی از نیازهای زیستی و روانی و شناخت چگونگی ارضاء آن ها و تجهیز شدن به تکنیک ها شناخت تمایلات زیستی و روانی ضرورتی انکار ناپذیر است. رضایت یک فرد از زندگی زناشویی به منزله رضایت وی از خانواده محسوب می شود و رضایت از خانواده به مفهوم رضایت از زندگی بوده و در نتیجه تسهیل در امر رشد و تعالی و پیشرفت مادی و معنوی جامعه خواهد شد (عدالتی و ردزوان^۱، ۱۳۸۹).

صمیمیت زناشویی یک ارزیابی کلی از وضعیت رابطه ی زناشویی یا رابطه عاشقانه کنونی فرد است. صمیمیت زناشویی می تواند انعکاسی از میزان شادی افراد از روابط زناشویی و یا ترکیبی از خشنود بودن به واسطه بسیاری از عوامل مختص رابطه زناشویی باشد. می توان صمیمیت زناشویی را به عنوان یک موقعیت روان شناختی در نظر گرفت که خود به خود به وجود نمی آید بلکه مستلزم تلاش هر دو زوج است. به ویژه در سال های اولیه، صمیمیت زناشویی بسیار بی ثبات است و روابط در معرض بیشترین خطر قرار دارند (احمدی، نبی پور، کیمیایی و افضلی، ۱۳۸۹).

صمیمیت زناشویی به شادی و لذت از روابط میان زوج ها مرتبط است. صمیمیت زناشویی به معنای داشتن احساس مطلوب از ازدواج است. کاپلان^۲ و مادوکس^۳ (۲۰۰۲) بیان می کنند که صمیمیت زناشویی یک تجربه شخصی در ازدواج است که تنها توسط خود فرد در پاسخ به

1.Redzuan

2- Kaplan

3-maddux

میزان لذت رابطه زناشوی قابل ارزیابی است. آن ها باور دارند که صمیمیت زناشویی به انتظارات افراد بستگی دارد.

برای چندین دهه است که صمیمیت زناشویی مورد مطالعه قرار می گیرد. محققان به هنگام مطالعه صمیمیت زناشویی در طول دوران ازدواج دریافته اند که تمایل به پیروی از مسیر U شکل دارد. در طی مراحل اولیه ازدواج، رضایت زناشویی افزایش می یابد و در طی ۱۰ تا ۲۰ سال بعد رو به کاهش می گذارد و بعد از اینکه فرزندان خانه را ترک می کنند، زوجین مجال بیشتری برای تقویت رابطه زناشویی و صمیمیت بیشتر می یابند. پژوهش های انجام شده در زمینه کاهش اولیه در میزان صمیمیت زناشویی U شکل بودن این روند را ثابت کرده اند، اما پاسخ های محکمی در زمینه این تغییر ارائه نداده اند. این کاهش میزان صمیمیت زناشویی غالباً به افزایش استرس در طول این دوران (اواسط دوران زناشویی) مرتبط است، استرس هایی چون کنار آمدن با رسیدن فرزندان به سن جوانی، مراقبت از والدین سالخورده، احساس بوجی، مسائل مالی و بازنشستگی (هابر^۱، ناوارو^۲، و مبل^۳ و مام^۴، ۲۰۱۰)

وابستگی به عنوان یکی از مهمترین ویژگی های است که در بسیاری از مشکلات بالینی از جمله اختلال وحشت زدگی و هراس از مکان های باز (هامن^۵ ۱۹۸۶ و مامویسکالین^۶ و ریج^۷ و همکاران ۱۹۸۷) افسردگی (نیتزل^۸ و هاریس^۹، ۱۹۹۰) و اختلافات زناشویی (بریتل^{۱۰}، ۱۹۸۶) دیده می شود. بسیاری از پرسشنامه های خود گزارشی جنبه های متفاوتی از وابستگی،

-
- 1- Huber
  - 2-Navarro
  - 3-womble
  - 4-Mumme
  - 5-Haman
  - 6- Mamoeskalen
  - 7- Reg
  - 8- Netzel
  - 9- Hares
  - 10-Bretnel

از جمله افسردگی ثانوی، سبک شناختی نابهنجار (بک^۱ و همکاران ، ۱۹۸۳) یا ویژگی های شخصیتی (هیرسفیلد^۲ و همکاران ، ۱۹۱۱) را می سنجد . علی رغم مشکلات فراوان مرتبط با حفظ و یا درمان مشکلات مربوط به حوزه روابط زناشویی (پیچ^۳ و همکاران ، ۱۹۹۰) مقیاسی به منظور سنجش رابطه زناشویی وجود ندارد . بیشترین تمرکز در زمینه های وابستگی در روابط زناشویی ، بر روابط خصومت آمیز بنا شده است . گزارش های بالینی و یافته های حاصل از مطالعات کنترل شده حاکی از آن است که همسر آزاران(در اینجا منظور آزار رساندن به زنان است) به شدت به همسرانشان وابسته هستند . (مورفی^۴ ، ۱۹۹۴)

11-Bak

12- Hersfeld

13-Peach

14-Morfe

فصل اول

کلیات

روابط میان افراد خانواده به سلامت محیط خانواده کمک می کند. تفاهم میان خانواده منجر به احساس رضایت مندی از زندگی زناشویی می شود. در غیر این صورت خانواده با مشکل مواجه می شود، (بنی اسدی، ۱۳۷۸) مازن و شیور^۱ (۱۹۸۷، ۱۹۹۰) اظهار داشتند که نوع دلبستگی کودکی در ایجاد نوع سبک عشق دوران بزرگسالی تاثیر گذار است. اساس رفتار والدین نوع سبک دلبستگی را در کودکان مشخص می کند. سبک های دلبستگی شامل: سبک دلبستگی ایمن - سبک دلبستگی اجتنابی و سبک دلبستگی مضطرب - دوسوگرا. هریک از سبک های دلبستگی می تواند بر میزان صمیمیت زناشویی مرتبط باشد از این رو میزان صمیمیت زناشویی میتواند ریشه در نوع دلبستگی داشته باشد. برقراری ارتباط آسان با دیگران یا دوری از مردم، در رفتار زناشویی تاثیر می گذارد، گاهی صمیمیت زیاد نیز باعث اختلاف در زندگی زناشویی میشود، برخی همسران از اینکه همسر خود را با دیگران صمیمی احساس کند، هراسان هستند و این عامل می تواند نارضایتی در زندگی زناشویی پدید آورد. نظریه ی دلبستگی، انسان را به عنوان موجودی اجتماعی می نگرد که ظرفیت برقراری ارتباط با سایر انسان ها را دارد. یک رابطه ی امن با فردی صورت می پذیرد که نسبت به او احساس دلبستگی بشود. این ارتباط امن بیشتر با همسر شکل می گیرد و همسر شکل اولیه ی دلبستگی و منبع عمده ی امنیت و احساس آرامش است. افرادی که احساس ایمنی میکنند به همسر خود دلبستگی روشن تر، منسجم تر و پیوسته تری داشته و احساس مثبتی نسبت به خود دارند. زوجینی که دلبستگی ایمن دارند نسبت به یکدیگر متعهدتر هستند. آن ها از رابطه ی بین فردی خود بیشتر احساس رضایت می کنند و این امر سبب تداوم رابطه بین آنها می گردد (بالبی^۲، ۱۹۸۲). دلبستگی فهم ما را از وقایع ارتباطی روزانه مثل رابطه ی جنسی، دلبستگی بین زوجین را نسبت به هم زیاد می کند. برای بسیاری از زوج ها ارتباط جنسی زمانی اتفاق می افتد که قادر باشند ارتباط لطیف تری را با یکدیگر برقرار کنند و نیازهای دلبستگی شان را پاسخ گویند. روابط جنسی جزیی از ارتباطهای

---

¹ Mazen & Shiver

² Bowlby

عاشقانه ی زوجین است و پیوندهای عاشقانه و صمیمیت و رضایت از رابطه ی جنسی عوامل کلیدی در دل بستگی زوجین هستند (هازان و همکاران، ۱۹۸۲). وجود روابط صمیمانه در بین زوجین از اهمیت خاصی برخوردار است. همچنین روابط صمیمانه بر بهزیستی فیزیکی، روانشناختی و بر توانایی زن و شوهر در جهت عملکرد موثر در زمینه های مختلف فردی، خانوادگی و شغلی موثر است. ایجاد و ابقاء رابطه صمیمانه به وسیله پیوندهای هیجانی خاصی تقویت می شود. همچنانکه روابط سالم در زندگی منافع و پیامدهای مثبتی را در بر دارد، روابط ناراضی کننده سلامت جسمانی و روانشناختی افراد را به خطر می اندازد و زمینه را برای مشاجره فراهم می سازد. داشتن رابطه صمیمانه و دل بستگی عاطفی با افراد نزدیک زندگی چون والدین، همسر و فرزندان یکی از مهمترین نیازهای بشری است (بارثولومو و هورویتز^۱، ۱۹۹۱). صمیمیت به عنوان توانایی ارتباط با دیگران با حفظ فردیت تعریف می شود. اینگونه تعاریف مبتنی بر خویشتن حاکی از آن است که فرد به درجه ای از رشد فردی دست یابد تا بتواند با دیگران رابطه صمیمانه برقرار کند. صمیمیت را می توان به عنوان توانایی شناخت خود در حضور دیگران دانست که خود آگاهی و رشد هویت، برای ظرفیت قابلیت شخص در جهت صمیمیت، بسیار ضروری است. مفهوم پردازی رایج از صمیمیت، سطح نزدیکی به همسر، به اشتراک گذاری ارزش ها و ایده ها، فعالیت های مشترک، روابط جنسی، شناخت از یکدیگر و رفتار های عاطفی نظیر نوازش کردن است. فردی که میزان صمیمیت بالاتری را تجربه می کند قادر است خود را به شیوه مطلوب تری در روابط عرضه کند و نیازهای خود را به شکل موثرتری به شریک و همسر خود ابراز کند (اسلامی و بهرامی، ۱۳۸۵). صمیمیت زناشویی در زندگی می تواند با

¹- Bartholomew, K., & Horowitz, L.

رضایت کلی از زندگی رابطه داشته باشد. (اسپرچر، ۲۰۰۱) صمیمیت زناشویی را می توان به عنوان منبع نظام خانواده یا حتی بخشی از نیروهای تامین کننده حیات و احیا کننده خانواده دانست. (علی اکبری دهکردی، ۱۳۸۹) صمیمیت زناشویی می تواند به طور کامل بر کیفیت زندگی تاثیر گذارد و تحقیقات انجام شده اهمیت تاثیر این موضوع را بر انواع نتایج بالینی مثل بهداشت روانی، جسمانی و حتی طول عمر تأیید نموده اند. (عباسی، ۲۰۰۶) لذا شایسته است با توجه به اهمیت فوق العاده صمیمیت زناشویی در کیفیت کل زندگی افراد و جامعه به طور جدی و وسیع به بررسی این مولفه و عوامل تاثیر گذار بر آن پرداخته شود؛ زیرا تاثیر فراگیری بر کل جامعه خواهد گذاشت. بنابراین پرداختن به این مهم براساس میزان وابستگی خاص نسبت به همسر و سبک دلبستگی در خور اهمیت می باشد. وابستگی هیجانی افراطی در روابط زناشویی به عنوان شیوه از همسر آزاری انگیزشی در نظر گرفته می شود. وابستگی به طور عمده، به عنوان تکیه کردن های افراطی در روابط بین فردی تعریف می شود، به عنوان مثال، تلاش های بسیاری زیادی در جهت کسب و حفظ روابط نزدیک با دیگران انجام می دهند (بک، ۱۹۸۲، بلات^۱ و همکاران ۱۹۸۲، هیرسفلد^۲ و همکاران، ۱۹۷۶)، صمیمیت زناشویی، ارزیابی قضاوتی - شناختی از زندگی شخص است و عبارت است از مقایسه شرایط زندگی فرد با معیارهایی که او برای خود تعیین کرده است. افراد هنگامی رضایت از زندگی را تجربه می کند که شرایط زندگی شان با معیارهایی که برای خود تعیین کرده اند مطابقت داشته باشد. با این مسئله، کتاب حاضر درصدد آن است که به بررسی میزان صمیمیت زناشویی و وابستگی خاص نسبت به همسر و سبک های دلبستگی در زوجین بپردازد. و بدنبال پاسخ به این سوال است که آیا بین وابستگی خاص نسبت به همسر و سبک های دلبستگی با صمیمیت زناشویی آنها رابطه وجود دارد.

¹ Belat & ETH

² Hirsefled & ETH